

روزنامه

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: فیروز اسماعیلی نژاد
قائم مقام مدیر مسئول: امید عباسی
دبیر شورای سیاست گذاری: مهدی دودار
سردبیر: شورای سردبیری
دبیر تحریریه: سعید قلیچی
دبیر عکس: اصغر بشارتی

گزارش اختصاصی «سر آمد»از حمله نظامی آمریکا به محله مسکونی قشم؛

جنایت جنگی در «چاه‌تنگو» جزیره قشم

سجده گره جزایر – سعید قلیچی – سحرگاه پنج‌شنبه (هشتم مرداد) هنگامی که اعضای خانواده جعفری در خواب بودند، فاجعه‌ای دردناک برای آن خانواده و تمام ایرانی‌ها رقم خورد. ساعت ۳ و ۳۷دقیقه بامداد بود که آتش از دل تاریکی شب، زبانه کشید که نور آن از کیلومترها دورتر در بندرعباس قابل مشاهده بود. درست در همین ساعت بود که منزل یکی از خانواده‌های جعفری ساکن در محله مسکونی «چاه‌تنگو» در شهر قشم مورد اصابت موشک متعلق به نیروهای نظامی دولت ایالات متحده آمریکا قرار گرفت. اتفاقی که برخی از حقوق‌دانان معتقدند که در صورت اثبات عمدی بودن هدف قرار گرفتن منزل مسکونی، می‌تواند یکی از مصداق‌های اصیل و اصلی جنایت جنگی باشد.

به گزارش اقتصاد سرآمد، ساعت‌های ابتدایی صبح روز پنج‌شنبه هشتم مرداد ۱۴۰۵ مناطق مختلفی از ایران مورد اصابت موشک‌ها و بمب‌های آمریکایی قرار گرفتند. همان دقایق ابتدایی شروع حملات آمریکا بود که رسانه‌ها گزارش‌هایی درباره انفجار در جزایر ایرانی کیش و قشم منتشر کردند. آن‌طرف‌تر خبرهایی از اصابت موشک‌های آمریکایی به اطراف اهواز، آبادان، شادگان و اروندکنار در استان خوزستان بود. پس از آن اخبار از محله هوایی و اصابت موشک در حوالی شهرهای بوشهر، خورموج، جهم در استان بوشهر منتشر شد. گزارش‌هایی مبنی بر حملات هوایی در استان فارس و زنجان نیز در رسانه‌ها منعکس شد.

برای تهیه این گزارش، خبرنگار اقتصاد سرآمد با بیش از ۱۹۰ نفر مصاحبه کرد؛ از جمله علی جعفری (برادر فرد کشته شده در منزل مسکونی خود در اثر عملیات نظامی آمریکا)، یک مدیر اجرایی شهرستان قشم که در عملیات امدادرسانی و آواربرداری حضور داشت، دو خبرنگار محلی حاضر و یک نیروی امدادی حاضر در صحنه، همچنین یک حقوق‌دان و چندین شهروند شهر قشم که برخی از ساکنان محله چاه‌تنگو نیز در میان آنها بودند.

در میان اخبار مربوط به حملات هوایی و موشکی نیروهای نظامی ایالات متحده آمریکا به خاک ایران، یک خبر تبدیل به سوژه‌ای در دناک و تلخ برای ایرانی‌ها شد. انتشار خبر اصابت موشک به منطقه‌ای مسکونی در جزیره قشم بسیاری از ایرانی‌ها را به شوک فرو برد. ساعت دقیقاً ۳۷ و ۳۷دقیقه بامداد روز پنج‌شنبه بود که موشک نظامی متعلق به نیروهای نظامی ایالات متحده آمریکا به محله مسکونی چاه‌تنگو در شهر قشم واقع در جزیره قشم، بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس اصابت کرد.

دقایقی بعد از اصابت موشک آمریکایی به منزل مسکونی خانواده جعفری بود که تیم‌های امدادی، عملیاتی و مدیریت بحران به سرعت عازم محل وقوع حادثه شدند و عملیات جستجو، نجات و آواربرداری را آغاز کردند. خانه‌ای که در محله چاه‌تنگو مورد اصابت موشک قرار گرفته بود، محل سکونت یک خانواده پنج نفره بود؛ خانواده‌ای که در زمان وقوع حادثه تمامی افراد آن در داخل ساختمان حضور داشتند.

حمله با موشک به منزل مسکونی

«پیش از این هم صدای انفجار، بر خورد موشک و حتی صدای پرواز هواپیماهای نظامی آمریکایی در شهر قشم شنیده شده بود، اما این مرتبه متفاوت بود. همیشه صدای انفجار از فاصله‌های دورتر می‌شنیده می‌شد. صدای این انفجار اما بسیار نزدیک بود. از همان دقایق ابتدایی هم ترس و اضطراب برای اعضای خانواده من ایجاد شد. کسی نمی‌خواست باور کند که حمله به یک منطقه مسکونی در داخل شهر صورت گرفته است.» این‌های صحبت‌های نصیری، یکی از شهروندان ساکن شهر قشم در گفتگو با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» درباره احساس و حال و هوای پس از اصابت موشک به منطقه مسکونی چاه‌تنگو در شهر قشم است.

برخی دیگر از شهروندان ساکن قشم نیز در گفتگو با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» از حس و حال مشابه صحبت می‌کنند. با وجود اینکه پیش از این و در اسفند گذشته و فروردین سال جاری، در طول جنگ ۶۰روزه (جنگ رمضان) بخش‌هایی از اسکله صیادی داخل شهر (اسکله صیادی دوحه)، اسکله تجاری بهمین و گمرک در داخل شهر قشم مورد حمله نظامی و اصابت موشک قرار گرفته بود، اما تصور بسیاری از ساکنان شهر قشم این نبود که منطقه‌ای مسکونی مورد حمله قرار بگیرد.

اسلامی، یکی دیگر از شهروندان قشم نیز روایتی مشابهی تعریف می‌کند. او که در محله «شهرک کریمجان» ساکن است در گفتگو با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» گفت: «پس از روزهایی در جنگ ۶۰روز که بخش‌های از اسکله‌های تجاری و صیادی شهر قشم مورد حمله نظامی قرار گرفت، دیگر انفجاری در نزدیکی شهر قشم نبود. البته صدای انفجار در روزهای مختلفی شنیده می‌شد، اما محل اصابت موشک‌ها در مناطقی خارج

آگهی مناقصه عمومی

مر حله اول

شهرداری بندرماهشهر

شهرداری بندرماهشهر به استناد موافقت نامه شماره ۱۵۱/ش مورخ ۴۳/۰۵/۱۴۰۵ شورای اسلامی شهر، درنظر دارد احداث، ترمیم، کاشت و حفظ و نگهداری فضای سبز بندرماهشهر منطقه یک ناحیه یک(ناحیه جنوب غربی خور)، را با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجدالشرایط واگزار نماید.

۱-اسناد مناقصه در سامانه دات کالت الکترونیکی دولت به نشانی **Setadiran.ir** تا مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۱۰ تا ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۱۴ ارائه می گردد؛و پاکت ها تا مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۲۸ ساعت ۱۴:۰۰ بار گذاری شود. بازگشایی پاکت ها ساعت ۱۷ مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۲۸ است.

۲-مبلغ برآورد اولیه ۵۳۳,۲۰۴,۶۳۴٫۰۰ ریال است که پیشنهاد دهنده باید ۵٪ قیمت پایه معادل ۲۶,۱۶۰,۳۳۱,۷۰۷ ریال را بعنوان سسپرده شرکت در مناقصه به حساب سیبا شماره ۰۳-۱۶۷۰۵۲۹۴۰۱۰ بانک ملی ایران به نام شهرداری بندرماهشهر بصورت نقد یا ضمانتنامه بانکی ضمیمه پیشنهاد خود ارائه نماید.

۳- ارائه پاکت الف به صورت فیزیکی تا قبل از جلسه بازگشایی پاکت ها به واحد حراست شهرداری واقع در طبقه اول ساختمان مرکزی شهرداری الزامی است.

۴-شهرداری در رد یا قبول یک یا کالیه پیشنهادات مختار است.

۵- ارائه گواهینامه صلاحیت خدماتی اداره کار و امور اجتماعی الزامی است.

۶-مقتضایان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در ساعات اداری با شماره تلفن ۰۶۱۵۳۳۳۹۱۱۴ تماس بگیرند.

نشانه آگهی: ۰۶۳۳-۲۳۴

مجاهد نظارات – شهردار بندرماهشهر

از شهر قشم بود و صداها از مناطق غربی و مرکزی جزیره شنیده می‌شد. حتی بعضی اوقات صدای انفجارهای بندرعباس در شهر قشم شنیده و دود آنها دیده می‌شد، اما هیچ کدام از انفجارهای تا این اندازه نزدیک به مناطق مسکونی شهر نبود.»

شهادت سه عضو خانواده در جنایت جنگی

واقعیت اما مساله دیگری بود. منطقه مسکونی چاه‌تنگو در شهر قشم مورد اصابت موشک قرار گرفته بود. دو منزل مسکونی به طور کامل ویران شده و تعداد بیشتری از خانه‌های مسکونی در حالی که ساکنان در آن حضور داشتند، دچار خرابی و خسارت شده بود. بسیاری از ساکنان محله چاه‌تنگو همان دقایق ابتدای از خانه‌های خود خارج شده و به خیابان آمده بودند. بوی باروت و دود در فضا بود و دقایقی باید می‌گذشت تا عملیات امدادرسانی آغاز شود.

دقایقی پس از آغاز عملیات امدادرسانی بود که رسانه‌ها از قول معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری هرمزگان، احمد نفیسی اعلام کردند که دو فرزند خانواده (۷ و ۹ساله) در دقایق ابتدایی وقوع حمله نظامی نیروهای ایالات متحده آمریکا به منطقه مسکونی شهر قشم در محله چاه‌تنگو از زیر آوار خارج و پس از انجام اقدامات اولیه درمانی، برای مداوای تکمیلی به مرکز درمانی منتقل شدند.

چندساعت بیشتر از لحظه اصابت موشک آمریکایی به محله مسکونی چاه‌تنگو نگذشته بود که خبرهای تلخ‌تری از دل خانه ویران‌شده منتشر شد. این مرتبه فقط صحبت از مصلوم شدن اعضای خانواده، خرابی خانه‌های مسکونی، آوار و خسارت نبود. سه عضو خانواده جعفری در منزل مسکونی خود، خانه‌ای که شب گذشته با آرامش سر بر بالین گذاشته بودند، در اثر اصابت موشک جان باخته بودند.

هواروشن شده بود که پیکرهای اعضای خانواده جعفری از میان آواره‌های منزل مسکونی خود خارج شد. ساعتی بعد نیز نام افراد به شهاد رسیده در حمله نظامی آمریکا به محله مسکونی چاه‌تنگو در رسانه‌ها منتشر شد. «قیصر و زهرا» جعفری به همراه کودک دو ساله خود «سینا»، سه عضو از پنج عضو خانواده جعفری بودند که در اثر اصابت موشک متعلق به نیروهای نظامی دولت ایالات متحده آمریکا در بامداد پنج‌شنبه هشتم مرداد به شهادت رسیدند.

شهادت کودک دو ساله خانواده جعفری در اثر حمله نظامی و اصابت موشک آمریکایی در منزل مسکونی خود مورد توجه بسیاری از رسانه‌ها، شهروندان و کاربران پلتفرم‌های مختلف در شبکه‌های اجتماعی قرار گرفت. این حادثه تلخ برای بسیاری از کاربران شبکه‌های اجتماعی یادآور حمله نظامی و اصابت موشک آمریکا به مدرسه شجر طیبه میاب بود که منجر به شهادت ۱۵۶ غیرنظامی که ۱۲۰ نفر از آنها دانش‌آموزان ۶ تا ۱۳ ساله بودند، یادآوری کرد. اتفاقی که برخی از فعالان حقوق بشر از آن به‌عنوان جنایت جنگی یاد می‌کنند.

ثبت ساعت جنایت

پیش از آنکه تیم‌های امدادرسانی به منزل مسکونی تخریب شده برسند، اعضای خانواده که در همسایگی زندگی می‌کردند در محل حاضر شدند. برخی دیگر از همسایه‌ها هم بودند که مکرررسانی برای نجات اعضای خانواده جعفری از همان لحظات ابتدایی شروع شده بود. علی جعفری (برادر شهید قیصر جعفری) همسایه دیوار به دیوار خانه برادر، اولین کسی بود که سر صحنه حاضر شد.

علی جعفری در فیلمی که یکی از کانال «قلم قشم» یکی از کانال‌های خبری محلی قشم در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرده با لباسی سفید در میان ویرانه‌های دو منزل مسکونی متعلق به خود و برادر شهیدش دیده می‌شود. او می‌گوید: «ابتدا صدای زوزه‌ای آمد و بعد از آن صدای انفجار شنیده شد. از زیر آوار بیرون آمدم. به سمت خانه برادر رفتم. دو برادرزاده را پیدا کردم، دست آنها را گرفتم و به بیرون کشیدم. برادرم، همسرش و پسر کوچکش خواب بودند و زیر آوار ماندند.»

هوا که روشن شده بود عکس‌ها و فیلم‌های بیشتری از محل حادثه اصابت موشک به منزل مسکونی خانواده‌های جعفری منتشر شد، خانه‌هایی که به صورت کامل ویران شده بودند و تنها بخشی دیوارهای داخلی دیده می‌شد. در یکی از عکس‌های ثبت شده، تصویری از قیصر و زهرا جعفری (پدر و مادر خانواده) به همراه یکی از فرزندان خود در تفریحی متعلق به سال ۱۳۹۷ مشاهده می‌شود. فرزندی که در این عکس دیده می‌شود یکی از پسرهای این خانواده است که در دقایق ابتدایی عملیات امدادرسانی از زیر آوار خارج شده و برای مداوا به بیمارستان منتقل شده بود.

در تصویر دیگری که مورد توجه رسانه‌ها قرار گرفته است، ساعت دیواری در روی یکی از دیوارهای تخریب شده خانه مسکونی خانواده جعفری مشاهده می‌شود؛ ساعتی که در ساعت ۳ و ۳۷دقیقه «از حرکت ایستاده است. این ساعت، عقربه‌هایش در لحظه‌ای متوقف شده که موشک به حیاط خانه شهید جعفری اصابت کرد؛ لحظه‌ای که زمان برای یک خانواده معنای دیگری پیدا کرد. ساعتی که تا پیش از آن، فقط گذر آرام دقیقه‌ها بود، حالا ناخاسته لحظه‌ای را ثبت کرده که سه عضو از یک خانواده پنج نفره در یک جنایت جنگی جان خود را از دست داده‌اند.

چهار ساعت عملیات آواربرداری

«عملیات جستجو و آواربرداری در محله چاه‌تنگو چهارساعت ادامه داشت. هوا بسیار گرم و شرجی بود. اما نیروهای امدادی و تیم‌های مدیریت بحران حاضر در صحنه با تمام توان کار خود را انجام می‌دادند. فضای محله اما خیلی سنگین بود. بسیاری از همسایه‌ها و افراد ساکن منطقه نیز شاهد تلاش‌های تیم‌های مختلف امدادی بودند. این مطلب را یکی از مدیران اجرایی شهرستان قشم که در هنگام عملیات امدادرسانی سر صحنه حضور داشته به خبرنگار «اقتصاد سرآمد» گفته است. این روایتی است که دو نفر از خبرنگاران محلی و سایر شاهدان عینی حاضر در صحنه نیز تایید کردند. خادمی، یکی از ساکنان محله چاه‌تنگو که شاهد عملیات امدادرسانی بود، در گفتگو با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» می‌گوید: «در زمانی که عملیات امدادرسانی و آواربرداری در حال انجام بود، شرایط غیرقابل باور و فوق‌العاده دشواری بود. لحظات و دقایق وحشتناکی سپری می‌شد، اما وحشتناک بودن ربطی به ترس یا هراس نداشت. تمام محله و حاضران در سوگ بودند. بسیاری از نیروهای امدادی، آتش‌نشان‌ها، نظامی‌ها و مردم عادی حاضر در صحنه بی‌اختیار گریه می‌کردند.»

یکی از نیروهای آتش‌نشانان حاضر در صحنه امدادرسانی نیز در گفتگویی با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» گفت: «هوا در زمان عملیات امداد و نجات بسیار گرم بود. دمای هوایی که احساس می‌شد شاید به ۵۰ درجه می‌رسید، اما این‌ها اهمیت نداشت. غم و سوگ و بسیار زیادی در فضای عملیات امداد حاکم بود. بسیاری از نیروهای امدادی اشک می‌ریختند. همسایه‌ها با واقعاً با مظلومیت کشته بودند. واقعیت این است که اعضای خانواده جعفری واقعاً با مظلومیت کشته شدند. این خانواده دارای سه فرزند بود. زمان اصابت موشک همه در خواب بودند. الان دو فرزند خانواده که زنده مانده‌اند، قرار است در آینده چطور ی بزرگ شوند؟»

طرح و کاریکاتور: فریبا عزیزی

جانب: صمیم

توزیع: موسسه نشریات جراری

تلفن دفتر مرکزی: ۰۲۱-۸۸۷۶۹۳۷۲

تلفن دفتر شهرستان ها: ۰۲۱-۸۶۰۷۵۹۹۶

سازمان آگهی ها: ۰۹۱۹۸۵۴۲۹۹۶

چاه‌تنگو کجاست؟

محله «چاه‌تنگو» یکی از محله‌های مسکونی دارای تراکم جمعیت بالا در شهر قشم است؛ محله‌ای واقع در ضلع جنوبی میدان شهید قاسم سلیمانی، در ورودی این شهر از سمت در گهان. بسیاری از گردشگران و مسافرانی که به شهر قشم سفر کرده‌اند، این منطقه را به چشم دیده‌اند، منطقه‌ای که بافت شهری آن با بسیاری از ساختمان‌ها و هتل‌های جدید ساخته شده در شهر تفاوت دارد.

محله چاه‌تنگو یکی از مناطق حاشیه‌ای شهر قشم است. در این محله خبری از ساختمان‌های بلندمرتبه و لوکس مشاهده نمی‌شود و کوجهایی به نسبت باریک و پیچ‌درپیچ دارد. دیوارهای حیاط بعضی از خانه‌های این محله فقط شامل بلوک‌های سیمانی است. تعداد زیادی از خانه‌های مسکونی این محله از منظر شهرسازی جز بافت فرسوده محسوب می‌شوند. بسیاری از خانواده‌های ساکن در این محله با دشواری‌های اقتصادی مواجه هستند.

در برخی از کوچه‌ها اعضای خانواده همسایه یکدیگر هستند و در خانه‌هایی در یک کوچه یا با فاصله‌ای اندک زندگی می‌کنند. ساکنان این محله متراکم از نظر جمعیتی نیز از تمامی اقشار هستند. در میان ساکنان این محله افرادی که به شغل‌هایی مانند صیادی، فروشنده، مکانیک، کارگری، کارمند، نگهبان ساختمان، پاکبان، راننده تاکسی و ... مشغول هستند، دیده می‌شوند.

خادمی، یکی از کوچه‌ها محله قشم که در محله چاه‌تنگو سکونت دارد، در گفتگو با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» درباره بافت جمعیتی این محله می‌گوید: «بسیاری از ساکنان چاه‌تنگو، همان افرادی هستند که روزهای زیادی در گرما و شرجی قشم به کارهای سخت مشغول هستند و برای یک لقمه نان حلال تلاش می‌کنند. خیلی از خانواده‌های بادشواری اقتصادی زندگی را سپری می‌کنند. جنگ هم مامهاسبت به اقتصاد و اشتغال در جزیره قشم ضربه زده است.»

درباره خانواده جعفری می‌پرسم؛ خانواده‌ای که سه عضو آن، در جنایت جنگی اصابت موشک آمریکایی به شهر قشم به شهادت رسیده‌اند. خادمی می‌گوید: «شناخت زیادی از آنها نداشتم، اما پدر خانواده را (شهید قیصر جعفری) گاهی از اوقات در محله می‌دیدم. با یک ماشین کار می‌کرد. اما سایر اعضای خانواده آنها هم در همین محله ساکن هستند. برادرش همسایه آنهاست. یکی از عموهای‌اش نیز در همین محله زندگی می‌کند. زمانی که موشک به خانه آنها اصابت کرد، اعضای خانواده در کنار سایر نیروهای امدادی مشغول کمک و آواربرداری بودند.»

شهادت یک تاکسیران که برپاید داشت

از همان ساعت‌های ابتدایی که منزل مسکونی خانواده جعفری مورد اصابت موشک نیروهای نظامی ایالات متحده قرار گرفت، وضعیت اشتغال پدر این خانواده مورد توجه بسیاری در شبکه‌های اجتماعی قرار گرفت. در حالی که بسیاری از همسایه‌های خانواده جعفری پدر شهید خانواده را راننده معرفی می‌کردند، برخی اکتات‌ها در شبکه‌های اجتماعی اقدام به شایعه‌سازی و انتشار اخبار جعلی کردند.

«قیصر جعفری، پدر شهید خانواده جعفری که در حادثه اصابت موشک آمریکا به منزل مسکونی خود به شهادت رسید، متولد ۱۳۱۵ بوده و همسر شهیدش زهرا جعفری نیز متولد ۱۳۱۹ بود. همراه این پدر و مادر، سینا فرزند دو ساله خانواده نیز به شهادت رسیده بود. دو فرزند ۷ و ۹ساله دیگر خانواده اما برای مداوا در بیمارستان بستری هستند.» این‌های بخشی از صحبت‌های علی جعفری، برادر شهید قیصر جعفری در گفتگویی اختصاصی با «اقتصاد سرآمد» است.

از علی جعفری در پاسخ به پرسش اقتصاد سرآمد «درباره شغل برادر شهیدش گفت: «برادرم رانندگی می‌کرد. با برپاید کار می‌کرد. در اسکله قشم با ماشین شخصی مسافر کشی می‌کرد.» ساعتی بعد از پنج‌شنبه شب، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، اسماعیل باقایی با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) نوشت: «حمله جت‌انکارانه نیمه‌شب گذشته به منازل مسکونی شریف‌ترین ایرانیان در قشم که منجر به تخریب چندین خانه، و شهادت یک تاکسیران شحتمش، قیصر جعفری، همسرش زهرا جعفری و کودک معصوم دو ساله‌شان، سینا، شد دل هر انسان باوجدانی را به درد می‌آورد.»

امتحان نهایی زیر سایه موشک

پس از اصابت موشک آمریکا با منزل مسکونی خانواده شهید جعفری در محله چاه‌تنگو، شهر قشم موقعیت ویژه‌ای داشت و عملیات امدادرسانی و آواربرداری در حال انجام بود؛ در برخی خانواده‌ها با وجود نگرانی از شرایط جنگی شاهد حضور فرزندان خود در محل آزمون امتحان نهایی پایه‌های دوازدهم بودند.

از همان ساعت‌های ابتدایی پس از حادثه منجر به شهادت رسیدن سه عضو خانواده جعفری، برخی از خانواده‌های قشعی نسبت به حضور فرزندان خود در امتحان نهایی ابراز نگرانی کردند. کمتر از یک ساعت به موع اعلام شده برای برگزاری امتحان نهایی بود که رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان قشم، عبدالرشید رضوانی؛ اعلام کرد که در انتظار تصمیم وزارت آموزش و پرورش درباره برگزاری امتحان نهایی پایه دوازدهم هستند.

دقایقی بعد فرماندار شهرستان قشم، حسین امیر تیموری از برگزاری امتحانات نهایی طبق زمان‌بندی اعلام شده در روز پنجشنبه خبر داد. به گفته فرماندر شهرستان قشم؛ پیگیری‌هایی برای برگزاری یا عدم برگزاری امتحان نهایی پایه دوازدهم در شهرستان قشم با مسئولان مربوطه انجام شد و در نهایت تصمیم به انجام آزمون امتحان نهایی گرفته شد. خانم ذاکری، مادر یکی از دانش‌آموزان پایه دوازدهم در شهر قشم است. او در گفتگویی با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» درباره حس و حال حضور فرزندش در آزمون امتحان نهایی پس از اصابت موشک به منزل مسکونی در شهر قشم، می‌گوید: «اضطراب زیادی از صبح زود با تمامی اعضای خانواده ما بود. همه ما با صدای انفجار از خواب بیدار شدیم. قیلا هم صدای انفجار شنیده میشد، اما این مرتبه خیلی نزدیک بود. چند دقیقه بعد متوجه شدیم که موشک به یک منزل مسکونی برخورد کرده است. نگرانی زیادی داشتم که دخترم برای امتحان باید به مدرسه برود. اما در نهایت گفتند که امتحان در ساعت ۷:۳۰ برگزار می‌شود و ما هم رفتیم.»

ذاکری درباره وضعیت محل برگزاری آزمون نیز گفت: «تعداد زیادی از خانواده‌ها همراه فرزندان دانش‌آموز خود به محل برگزاری امتحان نهایی آمده بودند. در امتحان‌های قبلی بعد از اینکه بچه‌های به سر جلسه می‌رفتند، پدرها و مادرها مدرسه را ترک می‌کردند، اما این مرتبه بیشتر خانواده‌ها همچنان در محل باقی ماندند. برخی در ماشین‌های خود نشستنند و برخی در پشت در منتظر پایان امتحان ماندند.» یکی از معلم‌های شاغل در شهرستان قشم هم در گفتگو با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» می‌گوید: «حضور دانش‌آموزان پایه دوازدهم در جلسه امتحان نهایی مطابق

پست الکترونیکی: Eghtesadsaramad@gmail.com

نشانی سایت: Eeghtesadsaramad.ir

عضو انجمن روزنامه های غیردولتی

نشانی دفتر مرکزی:تهران – خیابان سپهرودی شمالی مابین هویزه و پهبشتی –

پلاک ۵۵۶ طبقه سوم – واحد ۳

دستورالعمل ابلاغی از سوی وزارت آموزش و پرورش انجام شد. خوشبختانه اتفاق ناگواری هم در زمان برگزاری امتحان پیش نیامد. شاید بعضی برگزاری امتحان نهایی در شرایط جنگی را کار مفیدی قلمداد کنند، اما از اضطراب و نگرانی دانش‌آموزهایی که قرار است در جلسه امتحان حاضر شوند، هیچ جایی صحبت نمی‌شود.» این معلم (که نخواست نام او فاش شود) ادامه داد: «قشم جز مناطقی است که محرومیت‌های زیادی در سرانه فضای آموزشی و امکانات درسی و آموزشی دارد. البته تلاش‌هایی برای رفع محدودیت‌ها و محرومیت‌ها شده اما هنوز تا برقرار عدالت آموزشی فاصله زیادی مانده است. البته وقتی از عدالت آموزشی صحبت می‌کنیم فقط منظور ما دسترسی به امکانات درسی و یا مدرس‌های حرفه‌ای نیست. ایجاد آرامش در محیط زندگی و آموزش بچه‌ها هم یکی از پارامترهای اصلی برقراری عدالت آموزشی می‌تواند باشد که متأسفانه شش‌رابط جنگی این موضوع را با بحران مواجه کرده است. البته این مساله تنها مربوط جزیره قشم نیست، مناطق مختلفی از جنوب کشور، استان هرمزگان، بوشهر، خوزستان و بخش‌های دیگری از کشور درگیر جنگ هستند که قطعاً روی آموزش‌پذیری و نتایج امتحانات دانش‌آموزان تأثیرات منفی خواهد داشت.»

امکان اسکان اضطراری

عکس‌ها و فیلم‌های مربوط به محل اصابت موشک و در محدوده منزل مسکونی خانواده شهید جعفری که منتشر شد، تازه حجم ویرانی ایجاد شده در محله چاه‌تنگو نمایان شد. بسیاری از خانه‌های منطقه دچار خرابی و آسیب شده بودند. درهای بعضی از خانه‌ها جابجا شده بود و خرده‌شیشه‌های مربوط به پنجره‌های شکسته منازل مسکونی تمام خیابان را گرفته بود. بوی باروت و دود هنوز در هوا به مشام می‌رسید. غبار و شرجی هوا نیز دشواری بیشتری برای حاضران ایجاد کرده بود.

یکی از شاهدان عینی که در صحنه محل اصابت موشک به محله چاه‌تنگو حضور داشته و عملیات امدادرسانی را دیده است به خبرنگار «اقتصاد سرآمد» گفت: «چند نفری از همسایه‌ها نیز در اثر اصابت موشک زخمی شده بودند که به سرعت برای درمان به بیمارستان منتقل شدند. تعداد زیادی از خانه‌های محله در اثر شدت موج انفجار آسیب دیدند و در حال حاضر قابل سکونت نیستند. موج انفجار به اندازه‌ای بود که موتور سیکلت یکی از خانه‌ها به چندین متر دورتر پرتاب شده بود. تمامی پنجره‌ها شکسته بود.»

انتشار تصاویر آسیب‌های وارده به تعدادی از منازل مسکونی محله چاه‌تنگو، برخی از شهروندان از نوسانات برق در منطقه خبر دادند. ساعتی بعد اما رئیس اداره برق جزیره قشم که یکی از مدیران اجرایی حاضر در سر صحنه عملیات امدادرسانی بود، اعلام کرد که قطعی برق مقطعی در این منطقه بر اثر اصابت موشک به شبکه بوده که با تلاش نیروهای برق شهرستان، رفع شده است و تمام نیروهای برق شهرستان قشم در حالت آماده باش کامل هستند.

پس از پایان عملیات آواربرداری ناشی از اصابت موشک نیروهای نظامی آمریکا به منزل مسکونی در محله چاه‌تنگو شهر قشم، رسانه‌ها از قول معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم، سیدمهدی موسوی اجاق اعلام کردند که امکان اسکان اضطراری ۲۰ خانوار از ساکنان محله چاه‌تنگو که منازل مسکونی آنها آسیب دیده در هتل آپارتمان‌های قشم تا زمانی که نیازهای اولیه آنان تا بازگشت به شرایط عادی، فراهم شده است.

جنایت جنگی در جزیره

ساعتی بعد از اصابت موشک آمریکا به منزل مسکونی خانواده شهید جعفری در محله چاه‌تنگو واقع در شهر قشم دادستان ضمن بازدید میدانی از محل حادثه، اعلام کرد: «بروندی‌ای از باب «جنایت جنگی» تشکیل شده و در مجامع حقوقی بین‌المللی پیگیری خواهد شد.»

بررسی کنوانسیون‌های ژنو (۱۹۴۹)، مقررات دادگاه بین‌المللی لاهه (۱۹۰۷) و اساسنامه دادگاه کیفری بین‌المللی، حمله به خانه‌ها و مناطق مسکونی، زیرساخت‌های حیاتی موثر در زندگی شهروندان غیرنظامی موضوع بسیار جدی است. با این حال به گفته علیرضا نصری، کارشناس حقوق بین‌الملل در گفتگو با خبرنگار «اقتصاد سرآمد» می‌گوید: «از منظر حقوق بین‌الملل، مسئولیت کیفری این حمله به این بسگی دارد که هدف‌گیری منزل مسکونی عمدی بوده یا ناشی از خطا.»

این کارشناس حقوق بین‌الملل در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: «مطابق قوانین حقوق بین‌الملل یکی از اصول اساسی حقوق بشردوستانه بین‌المللی، اصل تفکیک است. مطابق این اصل طرف‌های درگیر باید در همه زمان‌ها میان غیرنظامیان و نیروهای نظامی و همچنین میان اموال غیرنظامی و اهداف نظامی تفکیک قائل شوند و حملات خود را فقط متوجه اهداف نظامی کنند و بر این اساس خانه‌های مسکونی نباید مستقیماً مورد حمله قرار گیرد.»

آنطور که در مواد قانونی مرتبط با حقوق بین‌الملل مشاهده می‌شود حتی در صورت تردید درباره اینکه یک خانه یا ساختمان معمولاً غیرنظامی، هدف نظامی محسوب می‌شود یا نه؟ حقوق بشردوستانه حمایت از آن به عنوان مال غیرنظامی را مورد تأکید قرار می‌دهد. از طرف دیگر اگر حمله عمداً متوجه غیرنظامیان یا اموال غیرنظامی باشد، می‌تواند نقض جدی حقوق بشردوستانه و بسته به شرایط و عناصر اثبات‌شده، جنایت جنگی باشد.

نصری، در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: «در زمینه مورد اصابت قرار گرفتن یک منزل مسکونی در یک محله متراکم مسکونی در شهر قشم مهمترین مساله در اثبات جنایت جنگی بودن حمله نظامی، مستندسازی و اثبات عمدی بودن حمله است.»

این کارشناس حقوق بین‌الملل در پایان صحبت‌های خود گفت: «ممکن است که اعلام شود که این حمله نتیجه اشتباه یا شناسایی سهل‌انگارانه هدف بوده است. طبق قوانین بین‌الملل نیز صرف سهل‌انگاری در شناسایی هدف، به‌تنهایی جنایت جنگی محسوب نمی‌شود، اما در مواردی که سهل‌انگاری بسیار شدید باشد احتمال طرح مسئولیت کیفری وجود دارد و ممکن است دادستان دیوان کیفری بین‌المللی تلاش کند چنین مسئولیتی را اثبات کند.»